

ΣΗΦΗΣ ΜΠΟΥΖΑΚΗΣ

ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟ ΗΡΑΚΛΗ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Δάσκαλε, όταν η μανούλα μου με έφερε για πρώτη φορά στο σχολείο, πρωτάκι φοβισμένο αλλά και με λαχτάρα να γνωρίσω άλλα παιδάκια κι έναν δάσκαλο, ωραίο ως άνθρωπο, δεν σου είπε 'δάσκαλε το κρέας δικό σου τα κόκαλα δικά μου'... Αυτό, το είχε πει ο παππούς μου στον δάσκαλό του εγγονού του, όταν του τον 'παρέδωσε' στην πρώτη τάξη . Τότε, όμως, ήταν η εποχή των 'σχολείων αρρένων' και των 'σχολείων θηλέων', η εποχή που ο γονιός έλεγε 'έχω δυο παιδιά κι ένα κορίτσι', η εποχή που 'το ξύλο είχε βγει από τον παράδεισο'... , ενώ ερχόταν κατευθείαν από την κόλαση. Ήταν η εποχή που ανάγκασε τον μεγάλο παιδαγωγό Μίλτο Κουντουρά, ήδη από το 1930, να φωνάζει 'Κλείστε τα σχολειά'... Αυτά τα σχολειά εννοούσε. Από τότε, όμως, πέρασε πολύς καιρός, δάσκαλε...

Δεν ήρθα σχολειό για να μου μάθεις γράμματα, όπως στην παλιά εποχή με την 'ταϊστική μέθοδο'. Αυτά, πλέον, μπορώ να τα μάθω και στο σπίτι με τους 'σύγχρονους ηλεκτρονικούς δασκάλους'. Ήρθα σχολειό για να μου μάθεις πώς να μαθαίνω με σένα πλοηγό της γνώσης, να μου μάθεις να συνεργάζομαι, να συνυπάρχω, να αισθάνομαι, να συναισθάνομαι, να συμπονώ. Και, πάνω απ' όλα, δάσκαλε, θέλω να μ' αγαπάς, και όχι μόνο να μου το λες αλλά και να μου το δείχνεις. Αγαπάς με δάσκαλε, απόδειξέ το. Μη μ' αφήνεις να κλαίω, πλησίασέ με, κατέβα από το βάθρο σου, το σχολειό δεν είναι σχέση εξουσίας ούτε αυθεντίας, εσύ ψηλά κι εμείς χαμηλά. Αγάπα με, και θα δεις πόσο πολύ θα σ' αγαπήσω κι εγώ. Μια φορά εσύ, πέντε φορές εγώ, χωρίς τσιγκουνιές, αγνά, χωρίς ιδιοτέλεια. Το σχολειό το φανταζόμουνα ως χώρο αγάπης, ζεστής ανθρώπινης επικοινωνίας, διαλόγου, με οδηγό μια 'παιδαγωγική της ειρήνης, της συνεργασίας, της ενθάρρυνσης, της αγάπης'. Ενα σχολειό που δεν εκ-παιδεύει, δηλαδή δεν οδηγεί έξω, αλλά διαπαιδαγωγεί με 'παιδαγωγούς του προσώπου' για μια 'παιδεία της ψυχής'.

Μη με τιμωρείς, δάσκαλε, μη μ' αφήνεις έξω στο κρύο. Κρυώνω πολύ, το καημένο, κι αποζητώ τη μανούλα μου. Ζέστανε την ψυχούλα μου και μετά το σωματάκι μου θ' αντέχει και στην παγωνιά. Και μη νομίζεις ότι είμαι μικρό και δεν καταλαβαίνω. Κάνεις λάθος. Μπορώ να καταλάβω ότι ούτε ένας μικρός, όπως εγώ, μπορεί να κάνει τα πάντα με το επιχείρημα ότι είναι μικρός, αλλά ούτε κι ένας μεγάλος, όπως εσύ, μπορεί να κάνει επίσης τα πάντα με το επιχείρημα ότι είναι μεγάλος. Μπορώ, ακόμη, να καταλάβω ότι κι εσύ, με 2-3 ατζούπαλα κοπέλια σε μια τάξη 25 παιδιών, μπορεί, κάποιες φορές, 'να βγεις από τα ρούχα σου', άνθρωπος είσαι κι εσύ. Όμως, δάσκαλε, σπούδασες παιδαγωγική και ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο για να μπορείς ν' αντιμετωπίζεις και τ' ατζούπαλα κοπέλια. Ο καλός ο καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται...

Καταλαβαίνω, ακόμη, ότι μπορεί να έχεις πολλά προβλήματα, και ποιος δεν έχει, ιδιαίτερα τώρα στην εποχή του κορονοού και της μάσκα... Όμως, δάσκαλε, σε παρακαλώ, όταν μπαίνεις στην τάξη, άφηνε όλα τα προβλήματά σου απέξω. Εμείς σε θέλουμε χαρούμενο, αισιόδοξο, χαμογελαστό, δοτικό. Θέλουμε να σ' αγαπάμε και όχι να σε φοβόμαστε. Με τον φόβο και τις τιμωρίες ούτε γράμματα θα μάθουμε ούτε άνθρωποι θα γίνουμε και να κοιτάμε τον άλλον από ψηλά, μόνο όταν πρέπει να τον βοηθήσουμε να σηκωθεί.

Τέλος, δάσκαλε, για να είμαι 'ατζούμπαλο'κοπέλι, μπορεί και να φταίει η ανατροφή που πήρα στο σπίτι μου, όπου μεγάλωνα χωρίς κανένα φραγμό, με οδηγό την παιδαγωγική 'κάνε ό,τι θέλεις'. Δεν μου έμαθε κανείς ότι η αγωγή έχει όρια, έχει κανόνες και ότι στη ζωή δεν έχουμε μόνο δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις. Δηλαδή, δάσκαλε, ίσως ήρθα σχολείο και λίγο κακομαθημένος. Όμως, από σένα περιμένω να μου μάθεις όσα οι γονείς μου δεν μου έμαθαν. Να διορθώσεις τα λάθη τους. Γι' αυτό δεν έγινες δάσκαλος; Να έχεις υπομονή, κατανόηση, να είσαι η φλόγα που μας φουντώνει, το παράδειγμα που εμπνέει, να είσαι ο δάσκαλος που δεν διδάσκει αλλά ο δάσκαλος που συζητά, που μας βοηθά να ανακαλύψουμε τη γνώση. Έτσι θα σε θυμόμαστε, θα ζεις στη μνήμη μας, γιατί θα σου χρωστάμε αιωνίως το 'ευ ζην'.

Κλείνοντας, δάσκαλε, θα σου αφιερώσω λίγους στίχους από το ποίημα ενός
φωτισμένου δασκάλου-ποιητή, του Βαγγέλη Κακατσάκη.

«Στην έδρα εγώ

και στο θρανίο εσύ,

παιδί της ελπίδας

Μη φοβάσαι!

Δε θα σου πω 'πάψε'

όταν μου ζητήσεις να μάθεις την αλήθεια.

Μαζί θα σκύψουμε

να μαζέψουμε τις πεταμένες λέξεις

και να τους δώσουμε

το νόημα που έχουν»

**Αγάπα με, δάσκαλε. Ζητάω πολλά;*